

Allereerst willen de inbrengers de opstellers dankzeggen voor deze nieuwe concept-Haltaanwijzing, waarin bepalingen meer zijn gesynchroniseerd met het IVRK.

Dat gezegd hebbend willen wij op een aantal punten verbeteringen zien op het nu voorliggende concept.

1. Wij vinden het allereerst jammer dat in de aanwijzing alsnog geen ruimte wordt geboden voor een Haltmaatregel voor adolescenten: 18 tot 23 jarigen. Naar onze mening zouden juist adolescenten een extra herstelgerichte en pedagogische kans moeten hebben bij eerste na een eerste strafrechtelijk vergrijp. Dit in lijn met de positieve uitkomsten van de pilot Halt 18+ op ZSM Rotterdam-Rijnmond, zoals onderzocht door het Verwey-Jonker Instituut (2021). Daaruit blijkt onder meer dat de strafrechtpartners pleiten voor een Halt-interventie voor jongvolwassenen: <https://www.verwey-jonker.nl/publicatie/halt-voor-jongvolwassenen/> De pilot heeft plaatsgevonden in de Corona-periode, waarin er minder bekendheid aan gegeven kon worden en geen directe contacten mogelijk waren. Mocht de tijd nog niet rijp zijn voor invoering, pleiten wij voor nieuwe pilots in meerdere regio's. Zeker als iemand voldoet aan de in artikel 2 genoemde 4 criteria zou toepassing ook voor deze leeftijd moeten kunnen.
2. Wij pleiten voor een recidiveregeling waarbij plaats gemaakt wordt voor een Halt-plus interventie, zodat vaker ook bij recidive onder strikte voorwaarden een verzwaarde Haltinterventie ingezet zou kunnen worden. Daarbij zou er aandacht moeten zijn voor achterliggende problematiek en verzwaring vooral gezocht moeten worden in zorgcomponenten. Een dergelijke Haltplusregeling ontbreekt nu nog in de nieuwe aanwijzing, wat voor ons een gemiste kans betekent.
3. Wij geven de opstellers in overweging na te denken over samenwerking en directe verwijzingsmogelijkheid tussen Halt en Mediation in Strafzaken. Daardoor zouden afspraken gemaakt kunnen worden over de inzet van mediation in die gevallen waarin het dader-slachtoffergesprek bij Halt te licht is en mediation een passender voorziening zou kunnen zijn. De reikwijdte van Halt zou daardoor opgerekt kunnen worden, waardoor tegemoetgekomen zou worden aan de behoefte van partijen om tot herstel te komen. Dit zou in het verlengde liggen van onder meer het IVRK en General Comment 24, waarin gewezen wordt op de wenselijkheid van een zoveel mogelijk buitengerechtelijke afdoening en de inzet van herstelrecht.
4. Zoals onder 2 al aangegeven zou het overweging verdienen om samen met de reclassering (toezicht) een zwaardere Haltmodule te ontwikkelen. Daardoor zouden doelgroep en de categorie delicten kunnen worden uitgebreid. Ook daarmee wordt tegemoet gekomen aan IVRK en General Comment 24 (zoveel mogelijk

buitengerechtelijk afdoen en de toepassing van herstelrecht verruimen).

5. In de aanwijzing wordt voor de tweede keer toepassen van Halt in het kader van de Leerplichtwet uitgesloten met als argument dat jeugdigen zich aan de Leerplichtwet hebben te houden en een tweede Haltverwijzing daarmee op gespannen voet staan. De vraag is of hiermee niet al te rigide voor strafrechtelijk ingrijpen bij herhaling wordt gekozen en of een aangepaste Haltinterventie voor deze groep niet veel effectiever is om schoolgang van jeugdigen te bevorderen.
6. In het kader van artikelen uit de Wegenverkeerswet worden delicten waarbij gebruik gemaakt wordt van een fiets met trapondersteuning uitgesloten. Wij betwisten deze keuze en vragen ons af of je juist in die gevallen op een agogische manier aan jeugdigen wilt duidelijk maken dat bijvoorbeeld drank op in het verkeer en fietsen op een fiets met trapondersteuning extra gevaarlijk is. Hier is duidelijk gekozen voor het gevaarzettingscriterium wat ten koste gaat van bewustmaking van jeugdige bestuurders van deze en dergelijke veelgebruikte nieuwe vervoersmiddelen.

28 september 2023

Gert Jan Slump
Annemieke Wolthuis
Theo de Roos

Stichting Restorative Justice Nederland